

Motion till riksdagen 2013/14:Fö256

av **Maria Ferm m.fl. (MP)**

Kriskommission för integritetsskyddet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en kriskommission för integritetsskyddet som kan genomlysra FRA:s arbete och föreslå förändringar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en parlamentarisk utredning som ser över behovet av signalspaning utifrån effektivitet, proportionalitet och integritet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avbryta eller omförhandla det ramavtal om vetenskapligt och tekniskt samarbete som slutits med USA.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en ny myndighet med ett samlat ansvar för skyddet av enskildas integritet.¹

¹ Yrkande 4 hänvisat till JuU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Aldrig har övervakningen varit större än idag. Sedan FRA-lagen infördes 2008 har utvecklingen bara gått åt fel håll. Flera integritetskränkande lagar har införts, såsom datalagringsdirektivet och Ipred-lagen.

FRA-lagen har också utvidgats. Inte ens den överenskommelse som regeringen gjorde för att få igenom FRA-lagen stod de fast vid. Istället skedde precis det som kritiker befarade – FRA-lagen utvidgades till allt fler områden.

Nu får även Säkerhetspolisen och Rikskriminalpolisen möjlighet att inrikta signalspaningen trots att den drevs igenom i syfte att endast spana på ”utländska hot”. FRA har också blivit prickade flera gånger för brister i sin personuppgiftshantering.

Och i början av sommaren uppdagades det att FRA medvetet flyttar personuppgifter till en annan databas så att de kan sparas längre tid än vad som egentligen är tillåtet. Detta är mycket oroväckande och därför kräver Miljöpartiet en kriskommission för integritetsskyddet som kan genomlysas FRA:s arbete och föreslå förändringar. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening.

Ända sedan FRA-lagen infördes har vi arbetat för att den ska rivas upp. Signalspaning skulle eventuellt kunna vara en del av Sverige underrättelsearbete, men det är något som behöver bli föremål för en utredning. Vi vill därför att en parlamentarisk utredning ser över behovet av signalspaning utifrån effektiviteten, proportionaliteten och integriteten.

Tyvärre har alla de farhågor som vi hade inför lagens införande besannats. FRA-lagen ger FRA, och de myndigheter som ger FRA i uppdrag att inhämta information, möjlighet att delge andra underrättelsetjänster om vad som inhämtats.

Sveriges samarbete med amerikanska säkerhetstjänster är mycket oroande. Den 13 april 2007 undertecknade dåvarande försvarsministern Mikael Odén ett avtal med Amerikas förenta stater om vetenskapligt och tekniskt samarbete till skydd för den nationella säkerheten.

Enligt avtalet ingick ett långtgående samarbete inom signalspaningsområdet med syfte att integrera teknologi som nu finns för tillämpning vid övervakning och upptäckt till stöd för tillåtna säkerhetsaktiviteter för den nationella säkerheten eller till försvar mot hot från terrorister och andra hot mot den nationella säkerheten. Att Sverige har ett avtal om att utbyta information om signalspaning samtidigt som justitieministern inte säger sig ha tillräcklig information om USA:s övervakning rimmar illa.

I en hearing i Europaparlamentets LIBE-utskott i september 2013 framkom att Sverige i högsta grad är inblandat i USA:s övervakning. Journalisten Duncan Campbell menar att Sverige är en av huvudaktörerna i avlyssningsskandalen och twittrade i samband med mötet: ”Avslöjar den hemliga EU-staten som samarbetar med GCHQ i internet- och undervattenskabelavlyssningen. Det är Sverige, och landets kodnamn är SARDINE”. Sverige bör genast avbryta eller omförhandla det ramavtal om vetenskapligt och tekniskt samarbete som

Fel! Okänt namn på

slutits med USA. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening.

Miljöpartiet vill dessutom inrätta en ny integritetsskyddsmyndighet som tar ett helhetssgrepp på integritetsskyddet. Avsaknaden av en myndighet som har till uppgift att vaka över att den enskildes rätt till en skyddad privat sfär respekteras är ett uttryck för integritetsskyddets allmänt sett låga status. Det finns endast en fragmentarisk bild över hur olika lagstiftningsåtgärder påverkar enskildas integritet och avsaknad av en helhetsbild i landet. Miljöpartiets bedömning är att en ny myndighet bör inrättas med ett samlat ansvar för skyddet av enskildas integritet. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 25 september 2013

Maria Ferm (MP)

Annika Lillemets (MP)

Peter Rådberg (MP)

Mehmet Kaplan (MP)